

***Rintamaveteraanikuntoutus
vuonna 2005***

- selvitys veteraanikuntoutusmäärärahojen käytöstä

Rintamaveteraanikuntoutus vuonna 2005

**- selvitys veteraanikuntoutusmäärärahojen
käytöstä**

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
RINTAMAVETERAANIASIAIN NEUVOTTELUKUNTA
SUOMEN KUNTALIITTO

Helsinki 2006

KUVAILULEHTI

Julkaisija Sosiaali- ja terveysministeriö		Julkaisun päivämäärä 4.9.2006	
Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Rintamaveteraaniasiain neuvottelukunta puheenjohtaja Klaus Halla sihteerit Hanna Nyfors ja Aino-Inkeri Koivumäki		Julkaisun laji Selvitys	
		Toimeksiantaja Sosiaali- ja terveysministeriö	
		HARE-numero ja toimielimen asettamispäivä 1.10.2003 STM059:00/2003	
Julkaisun nimi Rintamaveteraanikuntoutus vuonna 2005 - selvitys veteraanikuntoutusmäärärahojen käytöstä			
Tiivistelmä <p>Veteraanikuntoutusta uudistettiin vuonna 2005 ns. Veteraanipaketin tavoitteiden mukaisesti. Määrärahaa nostettiin vuodelle 2005 12 miljoonalla eurolla. Kaikkiaan veteraanikuntoutukseen käytettiin vuonna 2005 48,7 milj. euroa. Kuntoutuksen sisältöä uudistettiin siten, että avo- ja laituskuntoutuksen suhteeksi tulisi 50/50. Laituskuntoutusjakson pituutta lyhennettiin. Tavoitteena oli mahdollistaa kaikkien kuntoutusta hakeneiden veteraanien pääsy kuntoutukseen.</p> <p>Veteraanijärjestöjen aloitteesta valtakunnallinen Rintamaveteraani-asiain neuvottelukunta toteutti Suomen Kuntaliiton kanssa vuoden 2006 alussa veteraanikuntoutusmäärärahojen käyttöä ja vuoden 2005 uudistuksen vaikutuksia koskeneen kyselyn. Selvityksessä kuvataan kuntakyselyn tuloksia.</p> <p>Rintamaveteraanikuntoutusta haki vuonna 2005 koko maassa keskimäärin 49 % kuntoutukseen oikeutetuista veteraaneista. Hakijoista 86 % pääsi kuntoutukseen, Oulun läänissä kaikki halukkaat. Lääni- ja kuntakohtaiset erot kuntoutuksen toteuttamisessa olivat suuria.</p> <p>Tulokset vahvistivat, että siellä missä avokuntoutusta on käytetty asetuksen suosittama määrä, halukkaat ovat päässeet kuntoutukseen. Kunnat, jotka noudattivat aiempaa, laitospainotteista käytäntöä, ei lisärahaakaan riittänyt halukkaiden kuntouttamiseen. Tärkeintä näyttäisi olevan kuntakohtaisten käytäntöjen uudistaminen ja veteraanikuntoutusmallin muuttaminen siten, että se aidosti tukee keski-ikäisiin jo 85 vuotiaan väestöryhmän itsenäistä selviytymistä. Hyviä malleja tähän on eri puolilla Suomea jo olemassa. Veteraanikuntoutus tulisi ymmärtää osana kunnan sosiaali- ja terveydenhuoltoa.</p>			
Asiasanat: Rintamaveteraani, veteraanikuntoutus, kuntakysely			
Muut tiedot www.stm.fi			
Sarjan nimi ja numero Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2006:48		ISSN 1236-2115	ISBN 952-00-2118-3 (nid.) 952-00-2119-1 (PDF)
Kokonaissivumäärä 30	Kieli Suomi	Hinta 10,80 €	Luottamuksellisuus Julkinen
Jakaja Yliopistopaino Kustannus PL 4 (Vuorikatu 3 A) 00014 HELSINGIN YLIOPISTO Puhelin (09) 7010 2363 books@yliopistopaino.fi www.yliopistopaino.fi/kirjamyynti		Kustantaja Sosiaali- ja terveysministeriö	

PRESENTATIONSBLAD

Utgivare Social- och hälsovårdsministeriet		Utgivningsdatum 4.9.2006	
Författare (Uppgifter om organet: namn, ordförande, sekreterare) Delegationen för frontveteranfrågor ordförande Klaus Halla sekreterare Hanna Nyfors och Aino-Inkeri Koivumäki		Typ av publikation Rapport	
		Uppdragsgivare Social- och hälsovårdsministeriet	
		Projektnummer och datum för tillsättandet av organet 1.10.2003 SHM059:00/2003	
Publikationens titel Rehabilitering för frontveteraner år 2005 – utredning om användningen av anslag för rehabilitering av veteraner			
Referat <p>Rehabiliteringen för veteraner reformerades år 2005 i enlighet med målen i det s.k. Veteranpaketet. Anslagen för år 2005 höjdes med 12 miljoner euro. Totalt användes 48,7 miljoner euro till rehabilitering av veteraner år 2005. Rehabiliteringens innehåll reformerades så att relationen mellan den öppna rehabiliteringen och institutionsrehabiliteringen blev 50/50. Rehabiliteringsperioden på institution förkortades. Målet var att göra det möjligt för samtliga veteraner som sökt rehabilitering att bli antagna.</p> <p>På initiativ av veteranorganisationerna genomförde Delegationen för frontveteranfrågor tillsammans med Finlands Kommunförbund i början av år 2006 en enkät om användningen av anslag för rehabilitering av veteraner och effekterna av reformen år 2005. I utredningen beskrivs resultaten av kommunenkäten.</p> <p>Av de veteraner som var berättigade till rehabilitering sökte år 2005 i genomsnitt 49 % i hela landet till rehabilitering. Av de sökande antogs 86 % till rehabiliteringen, i Uleåborgs län samtliga sökande. Skillnaderna mellan län och kommuner i fråga om genomförandet av rehabiliteringen var stora.</p> <p>Resultaten bekräftade att där öppen rehabilitering hade använts i den omfattning som rekommenderades i förordningen har alla som så önskade blivit antagna till rehabiliteringen. I kommuner som följde tidigare, institutionsbetonad praxis räckte inte ens extra anslag till rehabilitering av alla som så önskade. Det förefaller som det viktigaste att reformera praxis i kommunerna och ändra rehabiliteringsmodellen för veteraner så att den genuint stöder denna befolkningsgrupp vars medelålder redan är 85 så att de klarar sig självständigt. Det finns redan bra modeller för detta runt om i Finland. Rehabiliteringen av veteraner skall förstås som en del av kommunens social- och hälsovård.</p>			
Nyckelord Frontveteran, rehabilitering av veteraner, kommunenkät			
Övriga uppgifter www.stm.fi/svenska			
Seriens namn och nummer Social- och hälsovårdsministeriets rapporter 2006:48		ISSN 1236-2115	ISBN 952-00-2118-3 (inh.) 952-00--2119-1 (PDF)
Sidoantal 30	Språk Finska	Pris 10,80 €	Sekretessgrad Offentlig
Försäljning Helsingfors Universitetsförlaget PB 4 (Berggatan 3 A) FI-00014 HELSINGFORS UNIVERSITET Tfn (09) 7010 2363 books@yliopistopaino.fi, www.yliopistopaino.fi/kirjamyynti		Förlag Social- och hälsovårdsministeriet	

DOCUMENTATION PAGE

Publisher Ministry of Social Affairs and Health		Date 4 September 2006	
Authors Advisory Board on War Veterans' Affairs in Finland Chairman Klaus Halla Secretaries Hanna Nyfors and Aino-Inkeri Koivumäki		Type of publication Report	
		Commissioned by Ministry of Social Affairs and Health	
		Date of appointing the organ 1 October 2003	
Title of publication Veteran rehabilitation in 2005 – Review of the use of veteran rehabilitation appropriations			
Summary <p>War Veterans' rehabilitation was reformed in 2005 in accordance with the goals of the so-called Veteran Package. The appropriations were raised with EUR 12 million in 2005. In total EUR 48.7 million was used on veteran rehabilitation in 2005. The rehabilitation contents were revised so that the ratio of outpatient and inpatient rehabilitation was defined as 50/50. Also the length of inpatient rehabilitation periods was shortened. The aim was to provide access to rehabilitation to all war veterans who have applied it.</p> <p>On the initiative of veteran organisations, the Advisory Board on War Veterans' Affairs in Finland in co-operation with the Association of Finnish Local and Regional Authorities conducted a survey in early 2006 concerning the use of veteran rehabilitation appropriations and the effects of the 2005 reform. This report presents the results of the municipal survey.</p> <p>In the whole country, an average of 49 per cent of the veterans eligible for rehabilitation applied for veteran rehabilitation in 2005. 86 per cent of the applicants gained access to rehabilitation and in the Province of Oulu all applicants. There were great provincial and municipal variations in access to rehabilitation.</p> <p>The results confirmed that where outpatient rehabilitation has been used in the extent recommended in the regulation, all applicants have gained access to rehabilitation. In the municipalities that applied the former practice, where emphasis was on inpatient rehabilitation, rehabilitation could not be arranged for all applicants even with extra resources. It appears crucial to reform the practices in municipalities as well as to revise the model for veteran rehabilitation so that it genuinely supports the independent coping of the veterans, whose average age is already 85 years. Good models exist already in different parts of Finland. War Veterans' rehabilitation should be understood to be a part of municipal social welfare and health care.</p>			
Key words War veteran, war veterans' rehabilitation, municipal survey			
Other information www.stm.fi/english			
Title and number of series Reports of the Ministry of Social Affairs and Health 2006:48		ISSN 1236-2115	ISBN 952-00-2118-3 (paperback) 952-00-2119-1 (PDF)
Number of pages 30	Language Finnish	Price 10,80 €	Publicity Public
Orders Helsinki University Press POB 4 (Vuorikatu 3 A) 00014 UNIVERSITY OF HELSINKI Tel. +358 9 7010 2363 books@yliopistopaino.fi		Financier Ministry of Social Affairs and Health	

SISÄLLYSLUETTELO

1	SELVITYKSEN TAUSTA JA TOTEUTUS	11
2	KESKEISET TULOKSET	13
2.1	Veteraanikuntoutukseen hakeneitten osuus veteraaneista.....	13
2.2	Kuntoutettujen osuus hakijoista	14
2.3	Myönnetyt avo- ja laitoskuntoutusjaksot	15
2.4	Puolison kanssa jaettu laitoskuntoutus	16
2.5	Miesten ja naisten osuus myönnetyistä laitoskuntoutusjaksoista.....	17
2.6	Miesten ja naisten osuus myönnetyistä avokuntoutusjaksoista.....	18
2.7	Kuntien omissa talousarvioissa käyttämä veteraanikuntoutusmääräraha	19
3	JOHTOPÄÄTÖKSIÄ.....	20

LIITTEET

Liite 1	Saatekirje valtiokonttorin kyselyyn veteraanikuntoutusmäärärahan käytöstä vuonna 2005	22
Liite 2	Kuntakysely valtiokonttorin veteraanikuntoutusmäärärahan käytöstä.....	24
Liite 3	Vastaajien huomioita veteraanikuntoutuksen toimeenpanosta.....	25

1 SELVITYKSEN TAUSTA JA TOTEUTUS

Rintamaveteraanien kuntoutus käynnistyi vuonna 1979. Veteraaniväestön vanhetessa siitä on tullut yhä merkittävämpi veteraanien itsenäisen selviytymisen tukimuoto. Sotainvalideilla on ollut erillinen kuntoutusjärjestelmä. Vaikeavammaisilla sotainvalideilla on ollut jo pitkään oikeus vuosittaiseen kuntoutukseen. Myöhemmin oikeus laajeni myös lievävammaisiin sotainvalideihin. Rintamaveteraanien kuntoutukseen tarkoitettua veteraanikuntoutusta – sisältöä ja määrärahaa – on kehitetty vuosien mittaan. Valtiokonttori vastaa veteraanikuntoutusmäärärahan hallinnoinnista, kuntoutuslaitosten kilpailutuksesta sekä laadun seurannasta. Määrärahaa on nostettu vuosien mittaan, mutta ennen vuotta 2005 se ei ainakaan pääsääntöisesti mahdollistanut vuosittaista kuntoutusta kaikille sitä hakeneille. Hallitsevana kuntoutusmallina on ollut laitostuntoutus. Veteraanijärjestöt sekä eduskunta ovat jo pitkään esittäneet määrärahan selvää korottamista, jotta kuntoutus olisi säännöllistä.

Vuoden 2004 syksyllä valtioneuvosto päätti rintamaveteraaniain neuvottelukunnan esityksen mukaisesti korottaa veteraanikuntoutusmäärärahaa 12 miljoonalla eurolla siten, että vuonna 2005 veteraanikuntoutukseen oli käytettävissä 48,7 milj. euroa. Tämän lisäksi ns. erityisryhmien kuntoutukseen oli varattu 2,95 milj. euroa. Samalla kuntoutuksen sisältöä uudistettiin siten, että avo- ja laitostuntoutuksen suhteeksi tulisi 50/50. Laitostuntoutusjakson pituudeksi tuli pääsääntöisesti 10 vrk aiemman 14 vrk sijaan. Uudistuksen tavoitteena oli nopeuttaa kuntoutuskiertoa ja mahdollistaa kaikkien kuntoutusta hakeneiden veteraanien pääsy kuntoutukseen. Uudistusta valmisteltiin yhteistyössä valtakunnallisten veteraanijärjestöjen kanssa. Kuntoutusjakson muutos tuli voimaan 1.9.2005 lukien, jotta laitokset saivat siirtymäajan uuteen käytäntöön.

Vuoden 2005 aikana käytiin keskustelua uudistuksen toimivuudesta. Veteraanijärjestöt olivat huolissaan, että vuodelle 2006 ehdotettu kuntoutusmäärärahan alenema ei mahdollista kaikkien halukkaiden kuntoutukseen pääsyä. Uudistuksen yksi lähtökohdista oli, että vuonna 2005 kuntoutus voidaan turvata mainitulla määrärahalta. Sen jälkeen kuntoutusmäärärahan tarve vähenee vuosittain veteraanien poistuman myötä.

Veteraanijärjestöjen aloitteesta valtakunnallinen rintamaveteraaniain neuvottelukunta päätti toteuttaa vuoden 2006 alussa vuotta 2005 koskeneen selvityksen kuntoutusmäärärahojen käytöstä. Sillä kartoitettiin, millaiset mahdollisuudet rintamaveteraaneilla on saada rintamaveteraanilain ja asetuksen mukaista kuntoutusta. Kysely ei koskenut sotilasvammalain mukaista sotainvalidien kuntoutusta. Kyselyllä selvitettiin veteraanikuntoutukseen hakijoiden lukumäärää, kuntoutettujen lukumäärää ja kuntoutusmuotoa. Lisäksi kysyttiin tietoja mahdollisesta kunnan omasta määrärahasta. Kysely toteutettiin yhteistyössä Suomen Kuntaliiton kanssa. Ajankohtana oli vuoden 2006 helmi-maaliskuu. Kysely lähetettiin kaikkiin Suomen kuntiin ja se toimeenpantiin sähköisesti.

Vastausprosentti oli hyvä, 92 %. Vastauksista kuitenkin noin neljäsosa oli siltä osin puutteellisia, että niiden pohjalta ei saada kattavaa ja luotettavaa kuvaa kuntien oman määrärahan käytöstä. Sen sijaan kuntoutuksen saatavuudesta ja kuntoutusmuodoista kysely antaa riittävät tiedot. Pulmana on, että veteraanikuntoutusta koskeva tilastointi ja tietojen systemaattinen kerääminen ei kaikissa kunnissa ole luotettavaa.

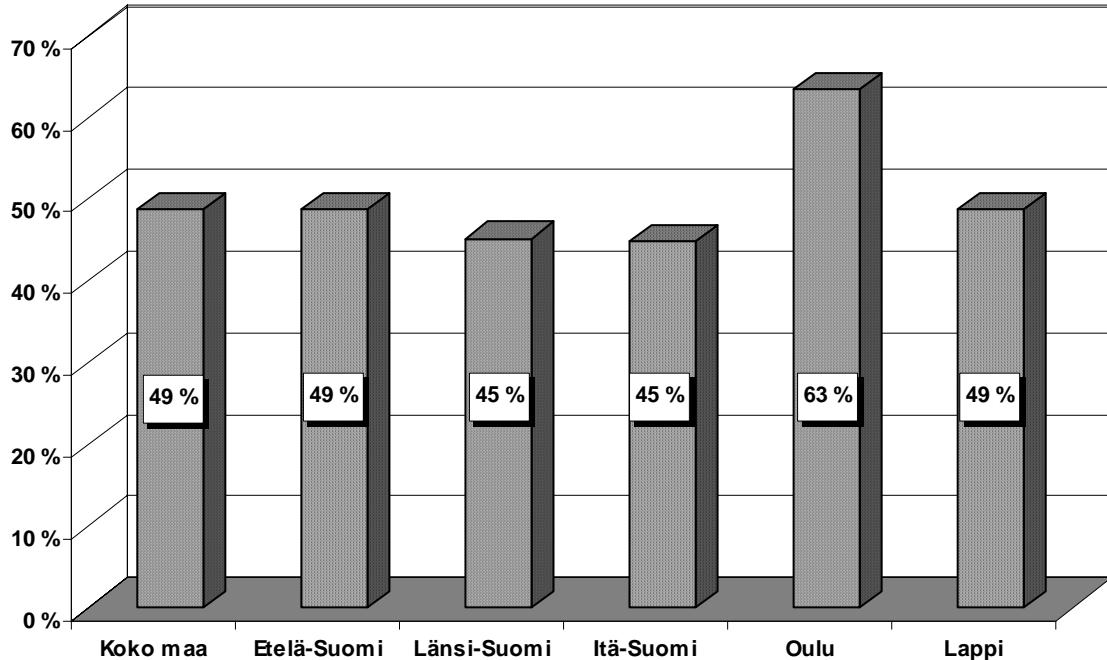
Alustavat tulokset läänikohtaisesta hakemusten lukumäärästä, myönteisistä kuntoutuspäätöksistä ja määrärahojen käytöstä sekä avo- ja laitoskuntoutuksen jakautumasta olivat käytettävissä maaliskuun lopulla. Ennakkotietoja käsiteltiin rintamaveteraaniain neuvottelukunnan kokouksessa 27.3.2006.

Tämä raportti sisältää yhteenvedon tuloksista. Se on laadittu ensi sijassa sosiaali- ja terveysministeriön ja valtakunnallisen rintamaveteraaniain neuvottelukunnan käyttöön. Tuloksia voivat käyttää hyväksi myös valtakunnalliset veteraanijärjestöt, lääninhallitusten veteraaniain neuvottelukunnat sekä kuntoutusta toimeenpanevat kunnat ja kuntayhtymät. Veteraanikuntoutusmääräraha jaetaan kuntiin niissä asuvien rintamalisän saajien suhteessa. Mahdollinen käyttämättä jäänyt määräraha palautuu Valtiokonttorille, joka jakaa sen seuraavana vuonna kaikille kunnille samalla periaatteella kuin varsinainen määräraha.

Veteraanikuntoutusselvityksen laatimisesta ovat käytännössä vastanneet tietopalvelusuunnittelija *Mari Sjöholm* Suomen Kuntaliitosta, ylitarkastaja *Hanna Nyfors* ja projektisihteeri *Aino-Inkeri Koivumäki*, molemmat sosiaali- ja terveysministeriöstä. Lisäksi kehitysjohtaja *Klaus Halla* sosiaali- ja terveysministeriöstä on osallistunut raportin laadintaan.

2 KESKEISET TULOKSET

2.1 Veteraanikuntoutukseen hakeneitten osuus veteraaneista

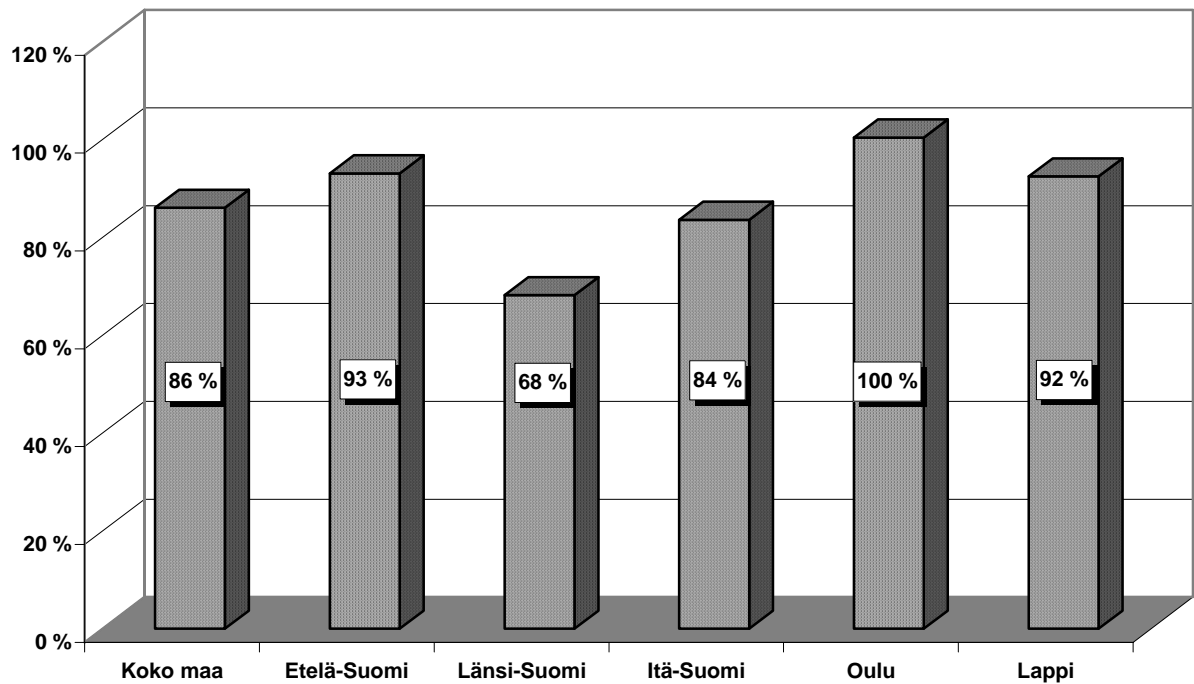
Kuvio 1. Rintamaveteraanikuntoutukseen hakeneitten veteraanien osuus kaikista kuntoutukseen oikeutetuista, %

Rintamaveteraanikuntoutusta haki vuonna 2005 koko maassa 49 % kaikista kuntoutukseen oikeutetuista rintamalisän saaneista veteraaneista. Kuntoutukseen oikeutettuja veteraaneja oli vuoden 2005 alussa 85 500. Sotainvalidit eivät sisälly tähän lukuun, koska heillä on oma kuntoutusjärjestelmänsä.

Korkein hakeneiden osuus oli Oulun läänissä, jossa lähes kaksi kolmasosaa kuntoutukseen oikeutetuista rintamaveteraaneista haki kuntoutukseen. Muiden läänien osalta erot olivat pieniä; vajaa puolet kuntoutukseen oikeutetuista hakijoista haki kuntoutusta. Etelä-Suomen ja Lapin läänissä päästiin noin puoleen. Sen sijaan Länsi-Suomessa ja Itä-Suomessa hakijoita kuntoutukseen oli vain 45 % kuntoutukseen oikeutetuista.

On esitetty arviota, että kuntoutukseen hakeneitten osuutta vähentää se, että kaikki kuntoutukseen oikeutetut eivät ole aktiivisesti hakeneet kuntoutusta. Kuntien veteraaniasioista vastaavat henkilöt ovat tuoneet esille, että kuntoutuksen uudistuksen informointi vuonna 2005 oli aluksi puutteellista ja veteraanit eivät ole saaneet riittävästi tietoa kuntoutukseen hakeutumisesta. Veteraani on myös saattanut esittää kuntoutusmuodoksi edelleen laitospääntoutusta, eikä ole halunnut ottaa vastaan hänelle myönnettyä avokuntoutusta. Osa vanhimpiin ikäluokkiin kuuluvista veteraaneista ei myöskään enää kykene hakemaan tai vastaanottamaan kuntoutusjaksoa. Joukko veteraaneja ei myöskään ole kokenut tai halunnut osallistua veteraaneille tarkoitettuun kuntoutukseen. Kuntoutukseen hakeutumista voidaan verrata sotainvalidikuntoutukseen hakuun. Heillä on ollut jo pitkään subjektiivinen oikeus vuosittaiseen kuntoutukseen. Tästä huolimatta hakeneiden osuus on ollut noin 60 prosenttia ao. kuntoutukseen oikeutetuista.

2.2 Kuntoutettujen osuus hakijoista

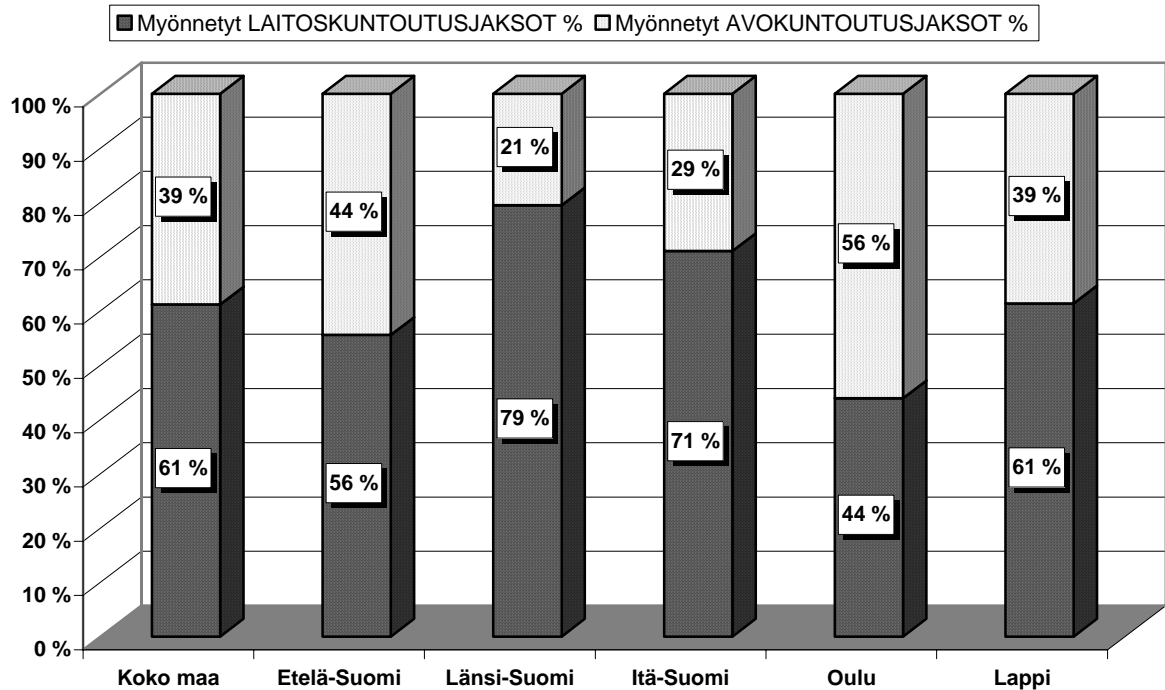
Kuvio 2. Kuntoutettujen rintamaveteraanien osuus hakijoista, %

Kuntoutukseen hakeneista vuonna 2005 keskimäärin noin 86 % pääsi kuntoutukseen. Oulun läänissä kuntien ilmoituksen mukaan pääsivät kaikki halukkaat veteraanit kuntoutukseen. Myös Etelä-Suomen ja Lapin läänin alueen rintamaveteraaneista lähes kaikki, jotka hakivat kuntoutusta, myös pääsivät kuntoutukseen. Etelä-Suomessa kuntoutettiin 93 % ja Lapin läänissä 92 % hakijoista.

Itä-Suomessa kuntoutettuja oli myös paljon; 84 % hakijoista pääsi kuntoutukseen. Länsi-Suomen läänin kuntien ilmoituksen mukaan vain 68 % hakijoista pääsi kuntoutukseen. Länsi-Suomen lääni on tyypillisesti lukuisien pienten kuntien muodostama lääni. Sekä tällä että laitokuntoutuksen suurella osuudella lienee vaikutusta siihen, että kuntoutukseen myös päässeiden luku jäi muita läänejä selvästi alemmaksi.

2.3 Myönnettyt avo- ja laituskuntoutusjaksot

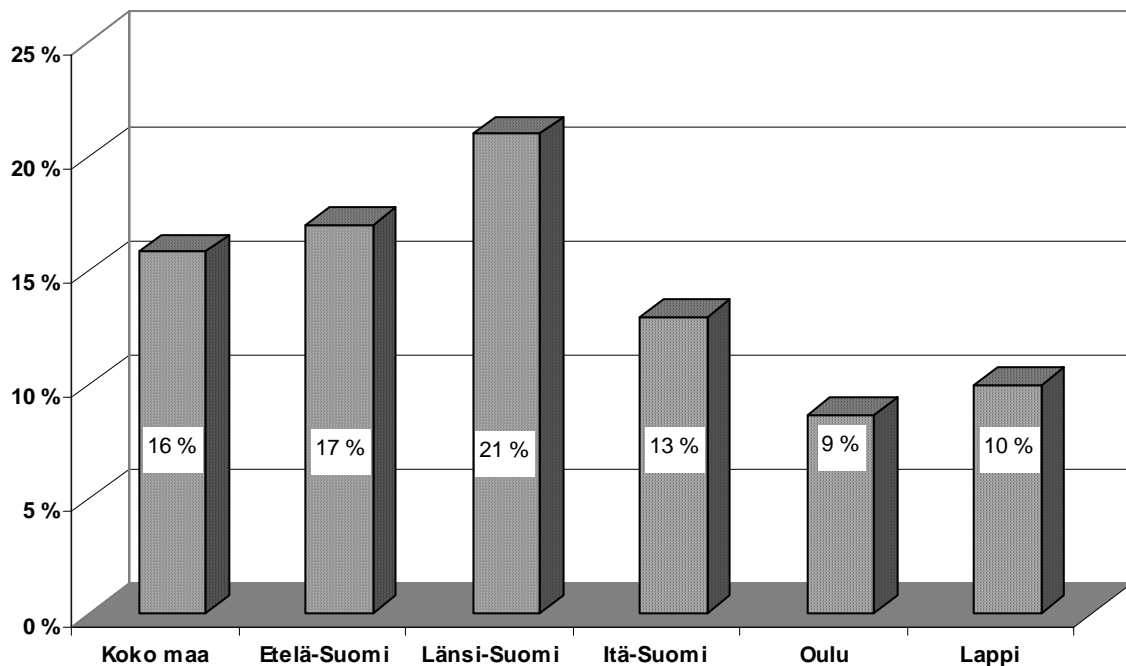
Kuvio 3. Veteraaneille myönnettyjen avo- ja laituskuntoutusten osuus kaikista kuntoutusmuodoista, %

Koko maassa myönnettiin rintamaveteraaneille laituskuntoutusjaksoja 61 % kaikista kuntoutusmuodoista. Avo- ja kotikuntoutuksen osuus oli 39 %. Huolimatta asetuksen muutoksesta, jonka mukaan tavoitteena olisi 50/50, siis kahdessa kolmasosassa kuntia vallitseva kuntoutusmalli oli edelleen laituskuntoutus. On tosin muistettava, että uudistukseen varautumisaika jäi lyhyeksi, eikä perinteisiä toimintamalleja ole kovin nopeasti oltu valmiita muuttamaan.

Oulun läänissä, jossa kaikki hakijat myös pääsivät kuntoutukseen, yli puolet jaksoista oli avokuntoutusta (56 % kaikista jaksoista). Perinteisenä laituskuntoutuksena toteutui enää 44 % kuntoutusjaksoista. Myös Etelä-Suomen läänin alueella oli onnistuttu pääsemään lähelle tavoitetta; avokuntoutuksena toteutui 44 % kuntoutusjaksoista. Laituskuntoutusta oli käytössä 56 % jaksoista. Lapin läänissä myönnettiin avokuntoutusta 39 % ja laituskuntoutusta 61 %.

Itä-Suomessa ja Länsi-Suomessa vallitsevana kuntoutusmuotona oli laituskuntoutus entiseen tapaan. Itä-Suomessa avokuntoutuksen osuus oli 29 % ja laituskuntoutuksen puolestaan 71 %. Länsi-Suomessa avokuntoutuksen osuus oli vain 21 %.

2.4 Puolison kanssa jaettu laitoskuntoutus

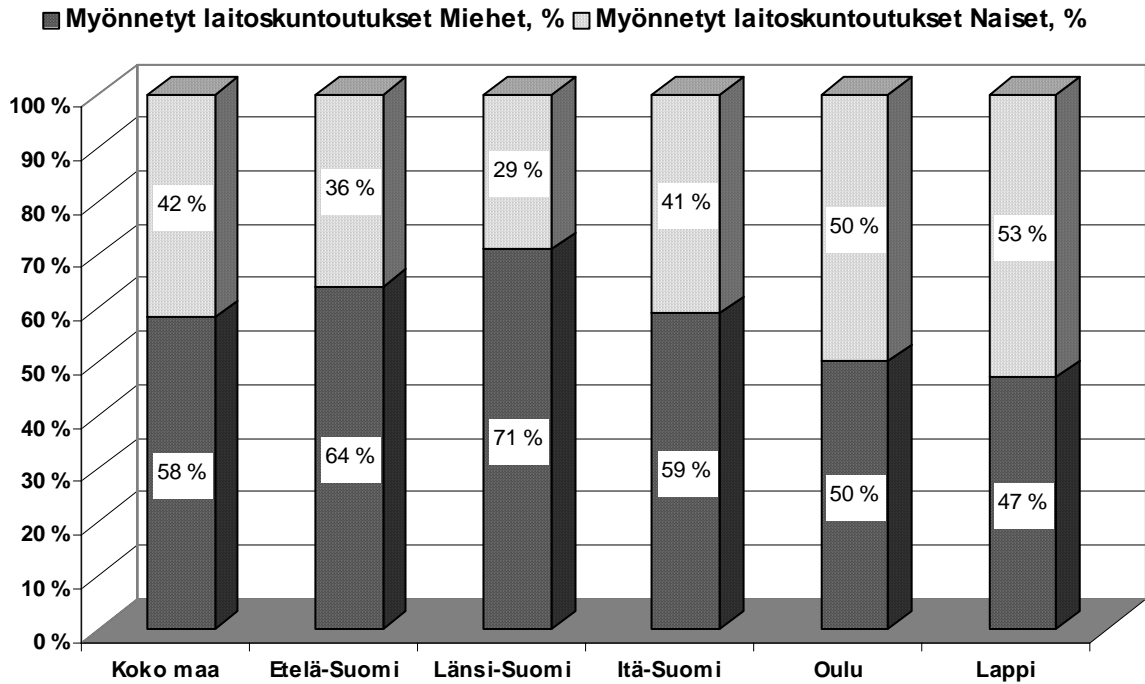

Kuvio 4. Rintamaveteraanin puolison osallistuminen yhdessä veteraanin kanssa laitoskuntoutukseen, %

Laitoskuntoutukseen osallistuneista veteraaneista 16 % jakoi kuntoutuksen puolisonsa kanssa. Länsi-Suomen läänissä puolisoikuntoutus oli yleisintä (21 %). Vähäisintä puolison kanssa jaettu laitoskuntoutus oli Oulun läänissä (9 %).

Kysymyksen antama kuva sisältää epävarmoja tietoja, koska kuntien tilastointi ei ole kaikilta osin luotettava. Merkittäväällä osalla veteraanien puolisoista on myös itsellään tunnus. He ovat siten itse oikeutettuja kuntoutukseen. Toisaalta suuri osa on myös jo leskiä.

2.5 Miesten ja naisten osuus myönnettyistä laitoskuntoutusjaksoista

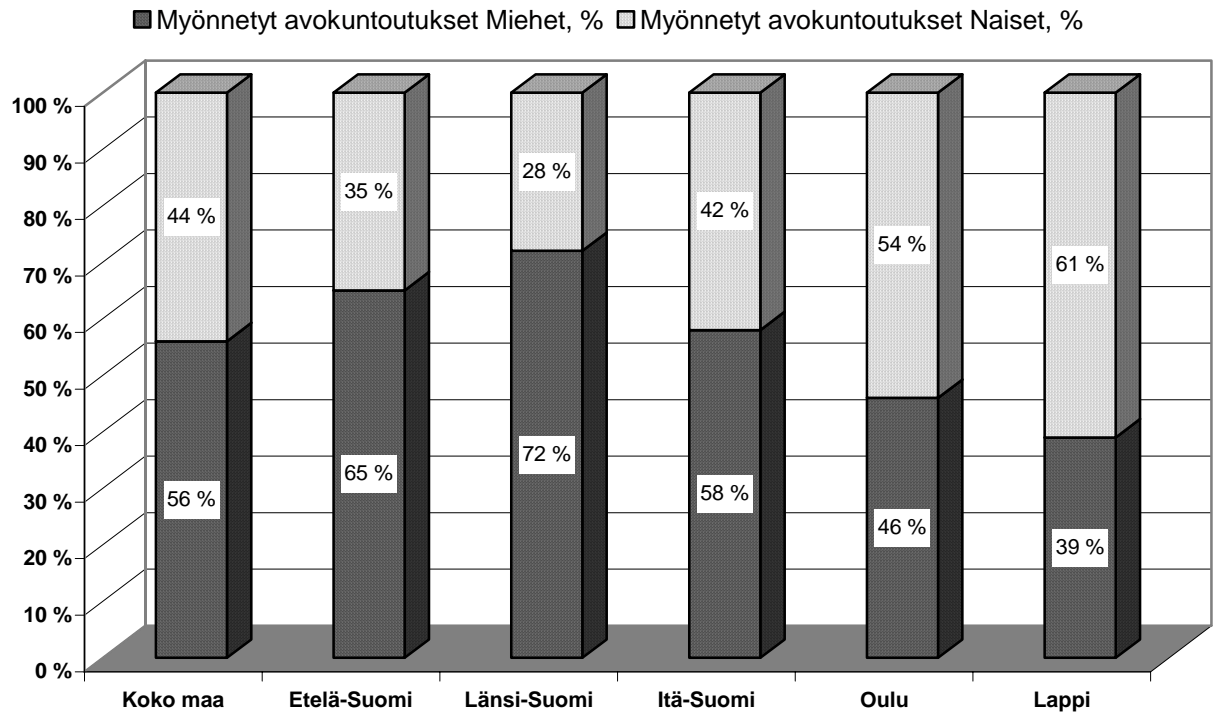

Kuvio 5. Miesten ja naisten osuus myönnettyistä laitoskuntoutusjaksoista, %.

Kuviossa 5 esitetään laitoskuntoutusjaksoilla kuntoutettujen miesten ja naisten osuus. Koko maassa laitoskuntoutusjaksoilla kuntoutettiin 58 % miehiä ja 42 % naisia. Länsi-Suomessa, jossa perinteisesti kuntoutetaan paljon laitoksissa, myös kuntoutettujen miesten osuus oli suuri (71 %) verrattuna naisiin (29 %). Etelä-Suomessa miesten osuus oli 64 % ja naisten 36 %. Itä-Suomessa miehiä kuntoutetuista oli 59 % ja naisia 41 %. Oulun läänissä miehiä ja naisia oli yhtä paljon eli 50 % kumpaakin. Lapin läänissä laitoskuntoutuksessa oli enemmän naisia (53 %) kuin miehiä.

Selityksenä ovat pitkälti erilaiset miesten ja naisten osuudet rintamalisän saajissa. Lapin läänissä naisten osuus rintamalisän saajista on muuta maata korkeampi. Tämä näkyy myös tuloksissa.

2.6 Miesten ja naisten osuus myönnetyistä avokuntoutusjaksoista

Kuvio 6. Miesten ja naisten osuus myönnetyistä avokuntoutusjaksoista, %

Avokuntoutusta myönnettiin koko maassa 56 % miehille ja 44 % naisille. Länsi-Suomen läänissä miesten osuus oli 72 % ja naisten osuus 28 % avokuntoutusjaksoista. Etelä-Suomessa miehiä oli 65 % ja naisia 35 %. Itä-Suomen läänin alueella avokuntoutusta myönnettiin 58 % miehille ja 42 % naisille. Oulun ja Lapin läänien alueilla naisten osuus oli avokuntoutuksessa suurempi kuin miesten.

Tulokset viittaavat siihen, että naiset painottavat miehiä enemmän avo- ja kotikuntoutusta. Tulokset ovat johdonmukaisia aiempiin tuloksiin.

2.7 Kuntien omissa talousarvioissa verrattu veteraanikuntoutusmääräraha

Taulukko 1. Kuntien omissa talousarvioissa verrattu veteraanikuntoutusmääräraha vuonna 2005

Lääni	Kuntien lukumäärä	Euromäärä
Etelä-Suomi	39	591 157
Länsi-Suomi	49	697 701
Itä-Suomi	16	250 935
Oulu	13	96 250
Lappi	4	9 250
Yhteensä	121	1 645 293

Taulukon 1. tiedot ovat puutteelliset. Ne eivät anna kattavaa tietoa koko maasta, sillä kunta-kohtaisesti ao. määrärahan erottaminen ei aina ole yksiselitteistä. Kysymykseen vastanneista 121 kunnasta veteraanikuntoutukseen tai muuhun veteraaneille osoitettuun tukeen käytettiin runsaat 1,6 miljoonaa euroa. Todellinen, koko maan luku lienee selvästi suurempi.

1990-luvun lopulla tehdyssä tutkimuksessa kuntien käyttämä summa veteraanikuntoutukseen oli vuonna 1999 euromääräisesti vajaa 5 miljoonaa euroa eli selvästi vuoden 2005 lukua suurempi. Muuhun tukeen kunnat käyttivät tuolloin runsaan miljoonan euron määrärahan. Luvut eivät ole vertailukelpoisia. On otettava huomioon, että rintamaveteraanien lukumäärä oli nyt – kuusi vuotta myöhemmin – noin 70 000 henkeä pienempi. Toisaalta laskelma kuntoutusmääräraha oli vuonna 2005 korkeampi. Kaiken kaikkiaan veteraania kohden laskettuna kuntoutusmääräraha oli vuonna 2005 korkeampi. Kunnan oman määrärahan taso jäi suhteellisen pieneksi koko määrärahaan nähden.

3 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Veteraanikuntoutusta uudistettiin vuonna 2005 ns. Veteraanipaketin tavoitteiden mukaisesti. Valtioneuvoston päätös edellytti toimintatavan uudistamista ja kuntoutuksen muuttamista aidosti sellaiseksi, että se tukisi keski-ikänsä jo 85 vuotiaan väestönsosan itsenäistä selviytymistä. Vuoden 2005 määrärahan 12 milj. euron lisäys oli käytettävissä välittömästi vuoden alusta. Sen sijaan laituskuntoutusjakson lyhentäminen 10 vuorokauteen siirrettiin alkavaksi vasta 1.9.2005 lukien. Siirtymäkauden syynä oli kuntoutuslaitosten voimakas vastustus ja sopeutumisajan varaaminen uudistuksen soveltamiselle.

Valtiokonttorin ohjeistus kunnille painotti avokuntoutuksen suosimista heti alkuvuodesta, mutta kuntien käytäntö ei pääosin vielä seurannut uutta suositusta. Kuntakohtaiset valmiudet olivat varsin kirjavat. Kuntoutusjakso voi lisäksi olla pitempi, mikäli lääkäri katsoo sen tarpeelliseksi. Ratkaisut tehdään kuitenkin kuntatasolla; usein tätä asiaa ei ole priorisoitu erityisen korkealle ja monesta kunnasta puuttuu sellainen henkilö, joka voisi käyttää riittävästi aikaa ja asiantuntemusta kunnan oman terveydenhuollon ja veteraanikuntoutuksen saumattomaan yhteistyöhön. Aika käytännön muutoksiin jäi lyhyeksi (esim. avokuntoutusta tarjoavien kilpailuttaminen).

Valtiokonttorin seurantatietojen mukaan vuodelta 2005 palautui yhteensä noin 1,5 milj. euroa käyttämättä jääneitä veteraanikuntoutusmäärärahoja. Se jaetaan vuonna 2006 takaisin kunnille normaalin määrärahan lisäksi.

Aiemmin suhde on ollut vahvasti laitospainotteinen, avokuntoutuksen osuuden ollessa noin kolmannes. Kuntakohtaiset erot ovat olleet merkittäviä; joissain kunnissa suhde on ollut jopa päinvastainen ja siten kaikki halukkaat oli voitu kuntouttaa aiemmallakin määrärahalta. Kuntoutusmääräraha jaetaan kunnassa asuvien rintamalisän saajien suhteessa; ts. jokainen kunta saa veteraania kohden saman summan, joten se ei selitä kuntoutukseen pääsymahdollisuuksien eroja kunnissa vaan selittäjänä ovat erilaiset kuntakohtaiset käytännöt avo/laituskuntoutuksen käytössä. Laitos- ja kylpyläverkosto Suomessa on erittäin kattava, lisäksi laituskuntoutusta tarjoavat sairaas- ja veljeskodit sekä Kaunialan sotavammassairaala ja Oulunkylän kuntoutussairaala. Avopalvelujen tuottajia ei kaikilta paikkakunnilta löydy.

Kunnissa on haluttu arvostaa veteraanien mielipidettä ja halua päästä laituskuntoutukseen. Monet heistä ovat halukkaita matkustamaan etäämmällekkin laituskuntoutukseen kunnosta riippumatta. Liitteessä 3. on esitetty kyselyyn vastanneiden kuntien edustajien huomioita veteraanikuntoutuksen toimeenpanosta.

Ainoastaan Oulun läänissä avokuntoutuksen osuus ylitti suosituksen. Siellä kaikille kuntoutusta hakeneille voitiin järjestää kuntoutusta. Myös Etelä-Suomen läänin tilanne oli lähellä tavoitetta ja kuntoutusta hakeneista 93 % sai kuntoutusta. Muissa lääneissä jäätiin vielä kauas avokuntoutuksen lisäämistavoitteesta. Vaikein tilanne kuntoutukseen pääsyssä näyttää olevan Länsi-Suomen läänin alueella, vain 68 % hakijoista pääsi kuntoutukseen vuonna 2005. Länsi-Suomen ja Itä-Suomen kuntoutuskäytännöt myös poikkesivat muista siten, että entiseen malliin lähetettiin veteraaneja laitoksiin.

Tulokset vahvistavat oletettaman, että siellä missä avokuntoutusta on käytetty asetuksen suositama määrä, halukkaat ovat päässeet kuntoutukseen. Siellä, missä aiempi käytäntö on jatkunut, ei rahakaan ole riittänyt halukkaiden kuntouttamiseen, kuten se ei olisi voinutkaan riittää. Tärkeintä näyttäisi nyt olevan kuntakohtaisten käytäntöjen uudistaminen ja veteraanikuntou-

tusmallin muuttaminen siten, että se aidosti tukee keski-ikältään jo 85 vuotiaan väestöryhmän itsenäistä selviytymistä. Hyviä malleja tähän on eri puolilla Suomea jo olemassa. Se edellyttää, että veteraanikuntoutus ymmärretään osaksi kunnan sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Kysely
13.2.2006

3/83/2006
1 (2)

Kunnan tai terveyskeskuskuntayhtymän veteraanikuntoutuksesta vastaavalle henkilölle/ joh-
tavalle lääkärille/ylilääkärille/kuntoutusylilääkärille tai vastaavalle

Kysely valtiokonttorin veteraanikuntoutusmäärärahan käytöstä vuonna 2005

Valtioneuvoston veteraanipoliittisissa linjauksissa, Veteraanipolitiikka 2004 – 2007 valtio on sitoutunut omalta osaltaan panostamaan veteraanien kuntoutuksen kehittämiseen ja saatavuuteen. Tavoitteena on säännöllinen vuosittain toteutuva kuntoutus.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva valtakunnallinen Rintamaveteraani-asiain neuvottelukunta selvittää yhteistyössä Suomen Kuntaliiton kanssa valtion (Valtiokonttorin jakaman) veteraanikuntoutusmäärärahan käyttöä vuonna 2005. Kysymyksiä on viisi ja tiedot ilmoitetaan lukumäärinä ja määrärahoina.

Kyselyn avulla selvitetään millaiset mahdollisuudet rintamaveteraaneilla on saada rintamaveteraanilain ja asetuksen mukaista kuntoutusta. Vuoden 2005 alusta asetus muuttui siten, että avo- ja laituskuntoutuksen suhteen tulisi olla 50/50. Vastaavasti laituskuntoutuksen pituus muuttui ja se lyheni 1.9.2005 lukien pääsääntöisesti 10 vuorokauteen.

Kyselyllä selvitetään veteraanikuntoutukseen hakijoiden lukumäärää, kuntoutettujen lukumäärää ja kuntoutusmuotoa. Lisäksi toivomme saavamme tiedon mahdollisesta kunnan omasta määrärahasta veteraanikuntoutukseen. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Tuloksista laaditaan yhteenvetoraportti sosiaali- ja terveysministeriön ja valtakunnallisen Rintamaveteraani-asiain neuvottelukunnan käyttöön.

Ministeriö saa tiedon Valtiokonttorilta kuntakohtaisesta valtion määrärahasta ja kunnassa asuvien rintamalisän saajien lukumääristä.

Kyselyyn vastataan sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.kunnat.net/soster --> Ajankohtaista --> Kysely valtiokonttorin veteraanikuntoutusmäärärahan käytöstä vuonna 2005. Vastaukset pyydetään 3.3.2006 mennessä. Jos sähköinen vastaaminen ei ole mahdollista, vastauslomake voidaan tulostaa ja faksata Mari Sjöholmille numeroon (09) 771 2652 tai postittaa osoitteeseen Mari Sjöholm, Suomen Kuntaliitto, PL 200, 00100 Helsinki.

Kiitämme yhteistyöstä

KLAUS HALLA
Klaus Halla
kehitysjohtaja
Sosiaali- ja terveysministeriö

ROLF ERIKSSON
Rolf Eriksson
johtaja
Suomen Kuntaliitto

HANNA NYFORS
Hanna Nyfors
ylitarkastaja
Sosiaali- ja terveysministeriö

SIRKKA-LIISA KARHUNEN
Sirkka-Liisa Karhunen
kehityspäällikkö
Suomen Kuntaliitto

Lisätietoja antavat:

Ylitarkastaja Hanna Nyfors, hanna.nyfors@stm.fi puh. 050 592 7808

Projektisihteeri Aino-Inkeri Koivumäki, aino-inkeri.koivumaki@stm.fi puh. 050 563 0502

Teknisissä kysymyksissä antaa apua tietopalvelusuunnittelija Mari Sjöholm, mari.sjoholm@kuntaliitto.fi puh. (09) 771 2614 tai 050 338 2502.

KUNTAKYSELY VALTIOKONTTORIN VETERAANIKUNTOUTUSMÄÄRÄ- RAHAN KÄYTÖSTÄ VUONNA 2005

Veteraanikuntoutusmäärärahan käyttö vuonna 2005; kysymykset 1 - 4 koskevat valtion veteraanikuntoutusmäärärahan käyttöä, kysymys 5 mahdollista kunnan omaa rahaa

Kunnan tai kuntayhtymän nimi _____

1. Veteraanikuntoutukseen hakijoiden lukumäärä vuonna 2005 _____

Hakijoista	miehiä	_____
	naisia	_____

2. Kuinka monelle hakijalle myönnettiin laitoskuntoutusjakso _____ (henkilömäärä)

Myönteisen päätöksen saajista	miehiä	_____ (henkilömäärä)
	naisia	_____ (henkilömäärä)

3. Kuinka monelle hakijoista myönnettiin avokuntoutusta _____ (henkilömäärä)

Myönteisen päätöksen saajista	miehiä	_____ (henkilömäärä)
	naisia	_____ (henkilömäärä)

4. Kuinka moni veteraani jakoi laitoskuntoutuksen puolisonsa kanssa _____ (henkilömäärä)

5. Oliko kunnalla varattuna v. 2005 talousarviossa omaa määrärahaa veteraanikuntoutukseen _____ euroa

6. Mahdollisia huomioita veteraanikuntoutuksen toimeenpanosta

Vastaajien huomioita veteraanikuntoutuksen toimeenpanosta

- Vastaajat ilmoittivat, että osassa kuntia kaikki halukkaat ovat päässeet kuntoutukseen. Tällöin myös kunnan myöntämä määräraha on jäänyt jo käyttämättä.
- Joissakin kunnissa oma määräraha käytettiin ulkomailta toteutettaviin kuntoutusmatkoihin tai myönnettiin jalkahoitoa.
- Osa kunnista antoi myös omaa määrärahaa veteraanijärjestöjen käyttöön
- Eräs kunta oli palkannut kuntoutusohjaajan ja käyttänyt määrärahaa veteraanien ryhmäkuntoutukseen.
- Veteraaneille on järjestetty kunnan toimesta juhlia.
- Avokuntoutus ja sen tavoiteltavan määrän lisääminen aiheutti vastaajissa sekä puolesta että vastaan kannanottoja. Avo/laitossuhde 50 % kuntoutusjaksoista ei osassa kuntia ole miellyttänyt veteraaneja. Eräs kunta vastasi, että kaikki veteraanit halusivat laitostuntoutusta ja se heille myönnettiin. Kunnissa on ollut vaikea saada veteraaneja suostumaan avokuntoutukseen. Jopa useamman vuoden on ollut vaikeuksia saada halukkaita käyttämään avokuntoutusta. Eräs vastaaja totesi, että päivätoimintaa olisi ollut, mutta siihen ei ole ollut kiinnostusta. Esimerkkinä mainittiin myös kunnan käyttämä palveluseteli; veteraanit eivät ole innostuneita palvelusetelillä ostettavasta fysioterapiasta, eikä päiväkuntoutuksesta, laitostuntoutus soisi heille mahdollisuuden päästä pois kotoa arkikuvioista. Kunnan syrjäkyliltä saattaa olla matkaa kymmeniä kilometrejä keskustaan avohoitoihin, joka myös vaikuttaa siihen, että suositaan laitostuntoutusta.
- Veteraaneille tarjottiin monesti aktiivisesti ensin avokuntoutusta. Näin toimimalla on siten saatu määräraha riittämään kaikille halukkaille. Vuonna 2006 avokuntoutukseen ohjausta on pyritty tehostamaan. Osa vastaajista kertoi kunnan satsanneen tehokkaasti avokuntoutukseen; vaikka halukkuus ja tarve on ollutkin päästä laitostuntoutukseen, sen sijaan on annettu esimerkiksi jalkahoitoa. Hyvänä esimerkkinä eräs vastaaja mainitsee, että avokuntoutukseen on otettu käyttöön vuonna 2005 kotikäyntikartoitus –muoto, josta on johtunut ohjautuminen ja kasvu myös avokuntoutukseen.
- Terveisiä lähetettiin myös avokuntoutuksen saamasta hyvästä suosiosta.
- Vastaajat kokivat itse ja välittivät myös veteraanien tyytymättömyyttä laitosjakson lyhentymiseen. Moni hakija haluaisi laitostuntoutukseen, mutta määrärahat eivät riitä. Useat veteraanit toivovat edelleen mahdollisuutta päästä vuosittain laitostuntoutukseen.
- Toisaalta välitettiin tietoa, että nykyisin yhä useammin jää myönnetty kuntoutus toteuttamatta; osa kuoli ja osa sairastui vuonna 2005. Erään vastaajan mukaan hyvin pieni osa veteraaneista pystyy ottamaan vastaan laitostuntoutusta korkean iän ja heikentyneen kunnan vuoksi.
- Vastauksissa tuotiin esiin, että avokuntoutuksen ja kotiavun tarve tuntuisi olevan suuri.

- Järjestelmä myös toimii vuosikymmenten kokemuksella hyvin. Osa kunnista toi esille, että uudistuksen informointi oli puutteellista aluksi ja veteraanit ovat saaneet asiassa väärää informaatiota.

- 2006: 1 Anita Haataja, Maija-Liisa Järviö, Esko Mustonen. Talousarvion sukupuolivaikutusten arviointi. Pilottihanke sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta.
ISBN 952-00-1928-6 (nid.)
ISBN 952-00-1929-4 (PDF)
- 2 Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma vuodelle 2006.
ISBN 952-00-1933-2 (nid.)
ISBN 952-00-1934-0 (PDF)
- 3 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tulossopimukset kaudelle 2004-2007. Tarkistusvuosi 2006.
ISBN 952-00-1937-5 (nid.)
ISBN 952-00-1938-3 (PDF)
- 4 Seppo Tuomola. Kansallisen terveyshankkeen piiriin kuuluvan hankerahoituksen vaikuttavuuden arviointi. (Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-1939-1 (PDF)
- 5 Ehkäisevää huumetyötä nuorten työpajoilla kehittävän hankkeen loppuraportti.
ISBN 952-00-1940-5 (nid.)
ISBN 952-00-1941-3 (PDF)
- 6 Rikoksista rangaistujen tuen tarve. Suositukset yhteistoiminnalle. Vankien jälkihuoltotyöryhmän raportti.
ISBN 952-00-1942-1 (nid.)
ISBN 952-00-1943-X (PDF)
- 7 Lasten tuetut ja valvotut tapaamiset.
ISBN 952-00-1944-8 (nid.)
ISBN 952-00-1945-6 (PDF)
- 8 Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusryhmän periaatteet. Alueellisista ratkaisusta kansalliseen kokonaisuuteen.
ISBN 952-00-1948-0 (nid.)
ISBN 952-00-1949-9 (PDF)
- 9 Christel Lamberg-Allardt, Heli Viljakainen ja työryhmä. D-vitamiinitilanteen seurantatutkimus 2002-2004.
ISBN 952-00-1952-9 (PDF)
- 10 Päivähoitopaikkojen tilat ja turvallisuus. Helsingin ja Oulunsalon päivähoitohenkilökunnalle sekä lasten vanhemmille ja huoltajille suunnattujen kyselyjen tulokset. Toim. Airi Palosaari ja Olli Saarsalmi.
ISBN 952-00-1953-7 (nid.)
ISBN 952-00-1954-5 (PDF)
- 11 Kansallinen varautumissuunnitelma influenssapandemiaa varten. Kansallisen pandemiavarautumisen työryhmän ehdotus.
ISBN 952-00-1985-5 (nid.)
ISBN 952-00-1986-3 (PDF)
- 12 Niilo Färkkilä. Sosiaali- ja terveydenhuollon maksupolitiikan ja maksujärjestelmän uudistaminen. Lausuntoyhteenveto toimikunnan mietinnöstä. (Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-1987-1 (PDF)

- 2006: 13 Kansallisen terveydenhuollon hankkeen seurantaryhmän raportti sosiaali- ja terveysministeriölle vuoden 2005 toiminnasta.
ISBN 952-00-1988-X (nid.)
ISBN 952-00-1989-8 (PDF)
- 14 Hallituksen tasa-arvo-ohjelman (2004-2007) seurantaraportti. Maaliskuu 2006. (Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-1960-X (PDF)
- 15 Ehdotus sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon talousarvioehdotuksen rakenteen ja selvitysosien sisällön uudistamiseksi.
ISBN 952-00-2000-4 (nid.)
ISBN 952-00-2001-2 (PDF)
- 16 Niilo Färkkilä, Tarja Kahiluoto, Merja Kivistö. Lasten päivähoiton tilannekatsaus. Syyskuu 2005.
ISBN 952-00-2002-0 (nid.)
ISBN 952-00-2003-9 (PDF)
- 17 Perhepäivähoidon kehittämishaasteita. Toim. Sanna Parrila.
ISBN 952-00-2008-X (nid.)
ISBN 952-00-2009-8 (PDF)
- 18 Terveydenhuollon varautumiskoulutuksen haasteita. Selvitys häiriötilanteiden ja poikkeusolojen koulutuksesta ammattikorkeakouluissa ja lääketieteellisissä tiedekunnissa.
ISBN 952-00-1962-6 (nid.)
ISBN 952-00-1963-4 (PDF)
- 19 Alkoholilolot EU-Suomessa. Kulutus, haitat ja politiikan kehys 1990-2005.
ISBN 952-00-2089-6 (nid.)
ISBN 952-00-2090-X (PDF)
- 20 Alkoholiförhållandena i EU-Finland. Konsumtion, skadeverkningar och policyramar 1990-2005.
ISBN 952-00-2012-8 (inh.)
ISBN 952-00-2013-6 (PDF)
- 21 Alcohol Issues in Finland after Accession to the EU. Consumption, Harm and Policy Framework 1990-2005.
ISBN 952-00-2014-4 (print.)
ISBN 952-00-2015-2 (PDF)
- 22 Carita Lahti, Sini Jämsén, Saara Tarumo. Samapalkkaisuuteen palkkausjärjestelmämuudistuksin. Työn vaativuuden ja henkilön pätevyyden arviointi Suomessa.
ISBN 952-00-2016-0 (nid.)
ISBN 952-00-2017-9 (PDF)
- 23 Valtioneuvoston vammaispoliittisen selonteon tausta-aineisto.
ISBN 952-00-2020-9 (nid.)
ISBN 952-00-2021-7 (PDF)
- 24 Työurat pitenevät? Veto-ohjelman indikaattorit.
ISBN 952-00-2030-6 (nid.)
ISBN 952-00-2031-4 (PDF)
- 25 Lastensuojelulain kokonaisuudistustyöryhmän muistio.
ISBN 952-00-2032-2 (nid.)
ISBN 952-00-2033-0 (PDF)
- 26 Liisa Heinimäki. Varhaisen tuen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa. VarTu -hankekuvaus 2004-2005.
ISBN 952-00-2041-1 (nid.)
ISBN 952-00-2042-X (PDF)

- 2006: 27 Rakennusalan terveystarkastusten seurantarekisteri.
ISBN 952-00-2043-8 (nid.)
ISBN 952-00-2044-6 (PDF)
- 28 Petri Virtanen, Janne Jalava, Mari Ruuth. Valtakunnallisen työtaturmaohjelman arviointi.
Tammikuu 2006.
ISBN 952-00-2045-4 (nid.)
ISBN 952-00-2046-2 (PDF)
- 29 Arja Rimpelä, Susanna Rainio, Lasse Pere, Tomi Lintonen, Matti Rimpelä. Use of Tobacco Products, Alcohol Use and Exposure to Drugs in 1977-2005.
ISBN 952-00-2047-0 (paperback)
ISBN 952-00-2048-9 (PDF)
- 30 Sirkka-Liisa Kivelä. Geriatrisen hoidon ja vanhustyön kehittäminen. Selvityshenkilön raportti.
ISBN 952-00-2068-3 (nid.)
ISBN 952-00-2069-1 (PDF)
- 31 Lapsiperheiden toimeentuloedellytysten kehittäminen. Koordinaatioryhmän yhteenvetoraportti.
ISBN 952-00-2070-5 (nid.)
ISBN 952-00-2071-3 (PDF)
- 32 Jyrki Korkeila. Psykiatrian opetuksen kehittämistarpeet perusterveydenhuollossa. (Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-2072-1 (PDF)
- 33 Oppilashuoltoon liittyvän lainsäädännön uudistamistyöryhmän muistio.
ISBN 952-00-2079-9 (nid.)
ISBN 952-00-2080-2 (PDF)
- 34 EVO-tutkimusrahoituksen jakoperusteiden uudistaminen. Työryhmän raportti.
ISBN 952-00-2085-3 (nid.)
ISBN 952-00-2086-1 (PDF)
- 35 Sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskatsaus 2006. (Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-1966-9 (PDF)
- 36 Lapsiasiavaltuutetun toimintakertomus vuodelta 2005.
ISBN 952-00-2034-9 (nid.)
ISBN 952-00-2035-7(PDF)
- 37 Kliinisten laboratorioiden korvausten määrätymisperustetta selvittävän työryhmän raportti.
(Ainoastaan verkossa www.stm.fi)
ISBN 952-00-2091-8 (PDF)
- 38 Pirjo Näkki. Vankien velkaantuminen ja yhteiskuntaan integroituminen.
ISBN 952-00-1967-7 (nid.)
ISBN 952-00-1968-5 (PDF)
- 39 Raimo Kärkkäinen, Marie Reijo, Keijo Tanner, Timo Tähtinen. Lapsiperheiden asumisen muutokset 1995–2004.
ISBN 952-00-2092-6 (nid.)
ISBN 952-00-2093-4 (PDF)
- 40 Maatalouslomituksen kehittämismahdollisuuksia selvittäneen työryhmän muistio.
ISBN 952-00-2102-7 (nid.)
ISBN 952-00-2103-5 (PDF)
- 41 Longer careers? The Veto Programme Indicators.
ISBN 952-00-2104-3 (paperback)
ISBN 952-00-2105-1 (PDF)

- 2006: 42 Anita Haataja. Ikääntyvät työmarkkinoilla 1989- 2005.
ISBN 952-00-2107-8 (nid.)
ISBN 952-00-2108-6 (PDF)
- 43 Anita Haataja. Pohjoismainen ansaitsijahoivaajamalli. Ruotsin ja Suomen perhevapaajärjestelmän vertailu.
ISBN 952-00-2109-4 (nid.)
ISBN 952-00-2103-5 (PDF)
- 44 Ulkomailla asuvien sairaanhoidosta Suomessa aiheutuvien kustannusten korvaaminen. EU:n sosiaaliturvan koordinaatioasetusten mukaisten sairaanhoitokustannusten korvaamista selvittäneen työryhmän muistio.
ISBN 952-00-2111 6 (nid.)
ISBN 952-00-2112-4 (PDF)
- 45 Jukka Kumpuvuori. Perusoikeuksien rajoittamisesta kehitysvamma palvelujen toteuttamisessa.
ISBN 952-00-2114-0 (nid.)
ISBN 952-00-2115-9 (PDF)
- 46 Petri Virtanen, Janne Jalava, Tuomas Koskela, Janne Kilappa. Syrjäytymistä ehkäisevien EU-hankkeiden arviointi.
ISBN 952-00-2116-7 (nid.)
ISBN 952-00-2117-5 (PDF)
- 47 Peppi Saikku. Asiakasyhteistyötä uudella lailla? Kuntoutuksen asiakasyhteistyön arviointia.
ISBN 952-00-2124-8 (nid.)
ISBN 952-00-2125-6 (PDF)
- 48 Rintamaveteraanikuntoutus vuonna 2005. Selvitys veteraanikuntoutusmäärärahojen käytöstä.
ISBN 952-00-2118-3 (nid.)
ISBN 952-00-2119-1 (PDF)